



T.C. MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI



T.C. DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI



T.C. GENÇLİK VE SPOR BAKANLIĞI



**ÇEDES**

**ÇEVREME DUYARLIYIM, DEĞERLERİME SAHİP ÇIKIYORUM PROJESİ  
UYGULAMA USUL VE ESASLARI**

**ANKARA-2024**

## **Amaç**

**MADDE 1-** Öğrencilerimizin “millî, ahlaki, insani, manevi ve kültürel değerlerimizi benimseyen, koruyan ve geliştiren fertler olmalarına” ayrıca çağın ve geleceğin becerileriyle donanmış, bu donanımı insanlık yararına sarf edebilen, bilime sevdalı, kültüre meraklı ve çevreye duyarlı, kültürel değerlerimizi benimsemiş, bedensel ve sosyal bakımdan dengeli bireyler olarak yetiştirilmesine katkı sağlamaktır.

## **Kapsam**

**MADDE 2-** MEB DÖGM, HBÖGM, MTEGM TEGM, OGM’ye bağlı okullar, eğitim merkezleri, halk eğitimi merkezleri, DİB DHGM’ye ve GSB GHGM’ye bağlı kurum ve kuruluşlar ile gerçekleştirilen “Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi İş Birliği Protokolü Uygulama Usul ve Esasları”nı kapsar.

## **Dayanak**

**MADDE 3-** 1739 sayılı Millî Eğitim Temel Kanunu, Diyanet İşleri Başkanlığı Kuruluş ve Görevleri Hakkında Kanun, İlköğretim ve Eğitim Kanunu, Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında 1 No.lu Kararname, Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği, Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Kurumları Yönetmeliği, Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğü Uygulama Genelgesi, Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi, Diyanet İşleri Başkanlığı Gençlik Çalışmaları Yönergesi, Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi İş Birliği Protokolü’ne dayanarak hazırlanmıştır.

## **Tanımlar ve kısaltmalar**

### **MADDE 4-**

- a) ÇEDES: Çevreme Duyarlıyım, Değerlerime Sahip Çıkıyorum Projesi’ni,
- b) MEB DÖGM: Millî Eğitim Bakanlığı Din Öğretimi Genel Müdürlüğünü,
- c) MEB HBÖGM: Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğünü,
- ç) MEB OGM: Millî Eğitim Bakanlığı Ortaöğretim Genel Müdürlüğünü,
- d) MEB MTEGM: Millî Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Genel Müdürlüğünü,
- e) MEB TEGM: Millî Eğitim Bakanlığı Temel Eğitim Genel Müdürlüğünü,
- f) DİB DHGM: Diyanet İşleri Başkanlığı Din Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- g) GSB GHGM: Gençlik ve Spor Bakanlığı Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünü,
- ğ) ÇEDES Koordinasyon Kurulu: MEB DÖGM, DİB DHGM ve GSB GHGM’den birer Daire Başkanı ve birer koordinatörden oluşan ortak kurulu,
- h) ÇEDES İl Yürütme Komisyonu: İl millî eğitim müdürü başkanlığında, gençlik ve spor il müdürü veya görevlendireceği bir temsilci, il müftüsü veya görevlendireceği bir temsilci, ÇEDES il koordinatörü, temsilci öğretmen, manevi danışman ve gençlik merkezi sorumlusu olmak üzere en az altışar kişiden oluşan ortak kurulu,
- ı) ÇEDES İlçe Yürütme Komisyonu: İlçe millî eğitim müdürü başkanlığında, gençlik ve spor ilçe müdürü veya görevlendireceği bir temsilci, ilçe müftüsü veya görevlendireceği bir temsilci, ÇEDES ilçe koordinatörü, temsilci öğretmen, manevi danışman ve gençlik merkezi sorumlusu olmak üzere en az altışar kişiden oluşan ortak kurulu,
- i) Müdürlükler: İl/ilçe millî eğitim ile gençlik ve spor müdürlüklerini,
- j) İl/İlçe MEM: İl ve ilçe millî eğitim müdürlüklerini,
- k) Müftülükler: İl/ilçe müftülüklerini,
- l) Okul: Proje kapsamındaki okulları,
- m) Gençlik Merkezi: GSB ve DİB’e bağlı gençlik merkezlerini,
- n) HEM: Halk eğitimi merkezlerini,
- o) Değerler Kulübü: Proje kapsamında, değerler eğitimi verilmek üzere gönüllülük esasına göre belirlenen öğrencilerden oluşan kulübü,
- ö) İl/İlçe Koordinatörü: MEB, DİB ve GSB de il/ilçelerde projeyi koordine eden kişiyi,
- p) Temsilci Öğretmen: Proje çalışmalarını yürüten öğretmeni,
- r) Eğitici: Protokol kapsamında açılacak kurslarda görev alacak, ilgili mevzuattaki şartları taşıyan ve

Millî Eğitim Bakanlığı yaygın eğitim kurs programlarındaki yeterliliklere sahip olan en az ön lisans mezunu kişileri,

- t) Diyanet Görevlisi: En az ön lisans mezunu alanında uzman Diyanet İşleri Başkanlığı personelini,
- s) Gençlik ve Spor Temsilcisi: En az ön lisans mezunu Gençlik Spor Bakanlığı personelini,
- ş) Gönüllü Rehber Öğrenci: DİB Diyanet Gençlik Yönergesi kapsamında Diyanet gençlik çalışmalarına gönüllülük esasına göre katılan üniversite öğrencilerini,
- t) Temsilci Öğrenci: Değerler kulübü çalışmalarını temsil eden öğrenciyi,
- u) Eğitici Kılavuzu: Uygulayıcıların, öğrencilere yönelik yapacağı çalışmaları içeren kitapçığı,
- ü) Katılım Belgesi: Eğitim faaliyetine katılanlara il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından verilen belgeyi,
- v) Kurs Bitirme Belgesi: Kursları başarıyla tamamlayanlara verilen belgeyi,
- y) Kursiyer: Kurslara katılan kişiyi,
- z) Yıllık Çalışma Planı: Temsilci öğretmen, gençlik spor temsilcisi ve Diyanet görevlisinin proje kapsamında, uygulama usul ve esasları doğrultusunda, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak hazırladıkları yıllık planı,
- aa) Etkinlik Havuzu: Eğitici Kılavuzunda yer alan sosyal, kültürel ve sportif etkinlikleri,
- ab) Yıl Sonu Etkinlikleri: Her yıl bahar döneminde düzenlenen dönem sonu etkinliklerini ifade eder.

### **Genel Esaslar**

#### **MADDE 5-**

- 1) Projenin koordinasyonu, Genel Müdürlükler düzeyinde MEB Din Öğretimi Genel Müdürlüğü, illerde ise il/ilçe millî eğitim müdürlükleri tarafından yürütülür.
- 2) Faaliyetler, MEB'e, DİB'e ve GSB'ye bağlı kurumlar ile il/ilçe komisyonunca belirlenen yerlerde gerçekleştirilir.
- 3) Faaliyetler, Eğitici Kılavuzu'nda yer alan etkinlikler, Yıllık Çalışma Planı ve Etkinlik Havuzu kapsamında yapılır. Eğitici Kılavuzu dışında yapılmak istenilen faaliyetler için il ya da ilçe ÇEDES Koordinasyon Kurulu'ndan izin alınır.
- 4) Temsilci öğretmen, gençlik spor temsilcisi ve Diyanet görevlisi Eğitici Kılavuzu'nda yer alan örnek çalışma planına uygun olarak kendi yıllık çalışma planını hazırlar ve uygulanmasını sağlar.
- 5) Taraflar mevzuat çerçevesinde, materyal, doküman, araç gereç, malzeme vb. desteği sağlar.
- 6) MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği kapsamında okullarda değerler kulübü kurulur.
- 7) Planlanan etkinlikler "Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Sorumluluk Programı ve Hayat Boyu Öğrenme/Sertifika Uygulama Yönergesi"ne uygun olarak belirlenir.
- 8) Değerler kulübüne katılacak öğrenciler, gönüllük esasına göre temsilci öğretmen tarafından belirlenir.
- 9) Kulüp faaliyetleri, sadece ders dışı zamanlarda düzenlenir.
- 10) Öğrencilerin faaliyetlere katılımında gönüllülük ve veli muvafakati zorunludur.
- 11) Organizasyonlarda, öğrenci ve diğer katılımcılardan hiçbir ad altında ücret alınmaz.
- 12) Projenin yazılı, görsel ve dijital ortamlar kullanılarak tanıtım ve duyuruları il/ilçe proje yürütme komisyonu onayıyla yapılır.
- 13) Projenin uygulanma süreçlerinde Kişisel Verilerin Korunması Kanunu esas alınır.
- 14) Faaliyetlerde iş sağlığı ve güvenliği kapsamında gerekli tüm önlemler alınır.
- 15) Proje Koordinasyon Kurulu yapılan çalışmaları değerlendirmek üzere ocak ve haziran aylarında yılda en az iki kez toplanır. Alınan kararlar paydaş kurumlara bildirilir.

### **Görev ve Yükümlülükler**

#### **MADDE 6-**

#### **MEB Genel Müdürlüklerinin Yükümlülükleri**

1. Projenin il ve ilçelerde yürütülmesini koordine eder.

2. MEB DÖGM, Yıllık Çalışma Planının hazırlanmasını koordine eder.
3. MEB DÖGM, proje il/ilçe koordinatörlerinin belirlenmesini sağlar.
4. Proje kapsamında yürütülecek faaliyetlerde Gençlik ve Spor Bakanlığı ve Diyanet İşleri Başkanlığının ilgili birimleri ile iş birliği yaparak gerekli desteği sağlar.
5. İl/ilçe MEM'leri proje hakkında bilgilendirir.
6. Proje kapsamında açılan kurslarda e-Yaygın sistemindeki kurs programlarının kullanılmasını koordine eder.
7. Proje kapsamında yapılacak çalışmalarda diğer paydaşlarla iş birliği içerisinde rehberlik, izleme ve değerlendirme faaliyetlerini yapar.
8. Her yıl bahar döneminde düzenlenecek olan Yıl Sonu Etkinlikleri'nin Millî Eğitim Bakanlığı Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliği ile Millî Eğitim Bakanlığı Sosyal Etkinlik İzinleri Yönergesi kapsamında uygulanmasını koordine eder.

#### **MADDE 7-**

##### **İl/İlçe Millî Eğitim Müdürlüklerinin Yükümlülükleri**

- 1) Etkinlik ve çalışmalarda eğitim ve öğretimi aksatmayacak şekilde eğitim yöneticisi, öğretmen, personel ve usta öğreticileri mevzuatına uygun olarak görevlendirir, mekân desteği sağlar ve okullarda gereken önlemleri alır.
- 2) İl/ilçe MEM'ler, proje kapsamında yer alan kurum yöneticilerine ve görevli öğretmenlere yönelik proje tanıtım toplantılarının yapılmasını sağlar.
- 3) Yıllık faaliyet planının yürütülmesinde taraflarla iş birliği yapar ve her türlü gözetim, izleme, denetim ve rehberlik faaliyetini gerçekleştirir.
- 4) Proje kapsamında açılacak kurslara katılımın sağlanmasına yönelik duyuru yapılmasında taraflarla iş birliği yapar.
- 5) Proje kapsamında mevzuata uygun kurs açar ve eğitici görevlendirir.
- 6) İl, ilçe ve okul temsilci öğrencilerinin belirlenmesini sağlar.
- 8) İl ve ilçelerde Proje Yürütme Kurulu'nun oluşturulmasını sağlar.
- 9) Yerel yönetimler, üniversiteler ve diğer ilgili kamu kurum ve kuruluşlar ile koordinasyonu sağlar.
- 7) Yıl Sonu Etkinlikleri'nin koordinasyonunu sağlar.

#### **MADDE 8-**

##### **MEB İl ve İlçe Koordinatörünün Yükümlülükleri**

- 1) Yürütülen çalışmalarda paydaş kurumlar arası koordinasyonu ile ildeki okullarda değerler kulübünün kurulması ve etkinliklerinin planlanmasını sağlar.
- 2) Yıllık faaliyet planlarının hazırlanması ve yürütülmesinde okullara rehberlik yapar.
- 3) Proje kapsamındaki okul idarecisi ve öğretmenlerine yönelik proje tanıtım toplantıları gerçekleştirir.
- 4) Proje paydaşı koordinatörlerle ayda en az bir kez izleme ve değerlendirme toplantısı yapar.

#### **MADDE 9-**

##### **Okul Müdürlüklerinin Yükümlülükleri**

- 1) Temsilci öğretmenin (Değerler Kulübü rehber öğretmenin) belirlenmesini sağlar.
- 2) Temsilci öğretmene yardımcı olmak üzere gönüllü öğretmenler de projede görevlendirebilir.
- 3) Projenin ders dışı saatlerde yapılmasını sağlar.
- 4) Değerler Kulübü'nün gerçekleştireceği etkinliklerin takip ve denetimini yapar.
- 5) Proje kapsamındaki tüm faaliyetlerin MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine uygun gerçekleştirilmesini sağlar.
- 6) Okul Temsilci Öğrencilerinin belirlenmesini sağlar.
- 7) Etkinlik ve çalışmalar için gerekli derslik, çalışma odası, atölye, konferans salonları vb. mekânların hazır bulundurulmasını sağlar.
- 8) Etkinlikler kapsamında hazırlanan afiş, broşür, pankart, kitap, dergi vb. eğitim ve görünürlük materyallerini il/ilçe MEM'lerin onayı ile ilan eder.

- 9) Yapılacak çalışmalarla ilgili öğretmen, öğrenci ve velileri bilgilendirir.
- 10) Her yıl bahar döneminde gerçekleştirilmesi planlanan Yıl Sonu Etkinlikleri'nin koordine edilmesinde ve okullarda duyurulmasında gençlik merkezlerine destek verir.

**MADDE 10-**

Temsilci Öğretmenin (Kulüp Rehber Öğretmeni) Yükümlülükleri

- 1) Değerler Kulübünün oluşturulmasını ve etkinliklerde yer alacak gönüllü öğrencilerin seçilmesini sağlar.
- 2) Okul Temsilcisi Öğrencileri seçer.
- 3) Yıllık faaliyet planı doğrultusunda, proje paydaşlarıyla okul yıllık faaliyet planını hazırlar ve okul müdürünün onayına sunar.
- 4) Değerler Kulübü çalışmalarını MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine uygun yürütür.
- 5) Proje çalışmalarıyla ilgili belgelerin dosyalanmasını ve muhafaza edilmesini sağlar.

**MADDE 11-**

DİB Din Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Yükümlülükleri

- 1) İl ve ilçe müftülüklerini iş birliği protokolü hakkında bilgilendirir.
- 2) Projede görev alacak Diyanet görevlisinin alanında uzman ve en az ön lisans mezunlarından belirlenmesini sağlar.
- 3) Diyanet Gençlik Merkezlerinde verilecek eğitimlerin içeriklerini MEB DÖGM ile paylaşır.
- 4) Proje kapsamında yapılacak çalışmalarda diğer paydaşlarla iş birliği içerisinde rehberlik, izleme ve değerlendirme faaliyetlerini yapar.
- 5) Her yıl bahar döneminde düzenlenecek olan Yıl Sonu Etkinlikleri'nin koordinasyonunu sağlar.

**MADDE 12-**

İl/İlçe Müftülüklerinin Yükümlülükleri

- 1) Diyanet Gençlik Merkezlerinde görev alacak Diyanet görevlisini görevlendirir ve gönüllü rehber öğrencilerin belirlenmesini sağlar. (Yeterli ve uzman personelin olmaması durumunda görevlendirme yapılmaz.)
- 2) Proje kapsamında yapılacak çalışmalarda il ve ilçelerdeki diğer paydaşlarla iş birliği içerisinde izleme ve değerlendirme faaliyetlerini yapar.
- 3) İl/ilçede yürütülen proje çalışmalarında Müftülük tarafından koordinasyonu sağlar, ildeki gençlik merkezlerinin belirlenmesinde ve bu merkezlerde yıllık plana uygun olarak etkinlikleri planlar.
- 4) Her yıl bahar döneminde düzenlenecek olan Yıl Sonu Etkinliklerinin koordinasyonunu yapar ve personel desteği sağlar.

**MADDE 13-**

GSB Gençlik Hizmetleri Genel Müdürlüğünün Yükümlülükleri

- 1) Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Gençlik Merkezleri, spor tesisleri, atölyeler ve gençlik kamplarının proje kapsamında gerçekleştirilecek etkinliklerde kullanılmasını sağlar.
- 2) Proje çalışmalarında mevzuat çerçevesinde danışman, öğretici, öğretim materyali, araç vb. desteği verir.
- 3) Kamp alanlarının ve diğer tesislerin proje kapsamında etkin bir şekilde kullanılabilmesini sağlamak amacıyla ilgili paydaşlarla planlama yapar.
- 4) Faaliyetlerde görev alacak paydaş kurumların personeline, kamp liderliği eğitimi verilmesini sağlar.
- 5) Proje kapsamında yapılacak çalışmalarda diğer paydaşlarla iş birliği içerisinde rehberlik, izleme ve değerlendirme faaliyetlerini yapar.
- 6) Her yıl bahar döneminde düzenlenecek olan Yıl Sonu Etkinlikleri'nin koordinasyonunda MEB ve DİB ile iş birliği yapar.

**MADDE14-**

İl/İlçe Gençlik Spor Müdürlüklerinin Yükümlülükleri

- 1) Proje kapsamında gerçekleştirilecek faaliyetler için personel görevlendirilmesini sağlar.
- 2) Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı Gençlik Merkezleri, spor tesisleri, atölyeler ve gençlik kamplarının proje kapsamında gerçekleştirilecek etkinliklerde kullanılmasını sağlar.
- 3) Proje kapsamındaki okullarda görevli öğretmenlerin ve Diyanet gençlik merkezi personelinin, ÇEDES projesi kapsamında gerçekleştirilecek GSB'ye bağlı gençlik kamplarında görevlendirilmesine imkân sağlar.
- 4) Proje çalışmalarında mevzuat çerçevesinde danışman, öğretici, öğretim materyali, araç vb. desteği verir.
- 5) Her yıl bahar döneminde düzenlenecek olan Yıl Sonu Etkinlikleri'nde kurulacak olan stantların organizasyonu ile şenlik alanında yapılması düşünülen etkinliklere personeliyle birlikte gerekli desteği sağlar.

#### **MADDE 15-**

##### Proje Yıllık Faaliyet Planı

- 1) Proje kapsamında gerçekleştirilecek çalışmaların planlı bir biçimde yürütülmesini sağlamak amacıyla paydaşların iş birliğinde MEB DÖGM tarafından yıllık faaliyet planı hazırlanır.
- 2) Okul proje yıllık faaliyet planı, MEB DÖGM tarafından hazırlanan yıllık plan çerçevesinde temsilci öğretmen (Değerler Kulübü öğretmeni), Diyanet görevlisi ve gençlik spor görevlisi tarafından bölge şartlarına, öğrencilerin ilgi ve ihtiyaçlarına uygun olarak oluşturulur.
- 3) Yıllık faaliyet Planında yer, tarih, saat, uygulama süreci, görevliler vb. bilgilere yer verilir. Plan okul idaresine onaylatılarak, öğrenci, öğretmen ve velilerle paylaşılır.

#### **MADDE 16-**

##### Değerler Kulübü

- 1) Proje çalışmalarını yürütmek üzere kulüp rehber öğretmeni tarafından MEB Eğitim Kurumları Sosyal Etkinlikler Yönetmeliğine göre "Değerler Kulübü" oluşturulur.
- 2) Değerler Kulübü çalışmalarının yürütülmesinde temsilci öğretmen (kulüp rehber öğretmeni) görevli olmakla birlikte, diğer öğretmenlerden gönüllü olanlar da projede görevlendirilebilir.
- 3) Değerler Kulübü faaliyetleri kapsamında öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve talepleri doğrultusunda halk eğitim kurslarından yararlanılabilir.

#### **MADDE17-**

##### Gençlik Spor Bakanlığı Değerler ve Doğa Kampları

- 1) Gençlik ve Spor Bakanlığına bağlı tesislerde, belirli dönemlerde (hafta sonu, ara tatiller, yarıyıl tatili ve yaz tatili) Değerler Kulübü öğrencilerine yönelik millî, manevi, ahlaki, sosyal, kültürel ve sportif içerikli çalışmalar düzenler.

#### **MADDE 18-**

##### Görünürlük Çalışmaları

- 1) Proje kapsamında öğretmen, öğrenci ve velilerin bilgilendirilmesi, planlanan çalışmaların duyurulması, Değerler Kulübü öğrencilerinin etkinliklere aktif katılımlarının sağlanması ile ilgili görünürlük çalışmaları yapılır.
- 2) Görünürlük çalışmaları KVKK çerçevesinde il/ilçe proje yürütme kurulunun uygun gördüğü içerikler ve iletişim mecralarında yapılır.
- 3) Görünürlük çalışmalarında okul logosu ile birlikte Millî Eğitim Bakanlığı, Diyanet İşleri Başkanlığı, Gençlik ve Spor Bakanlığı logoları ve proje logosu kullanılabilir.